

Test z czytania ze zrozumieniem w oparciu o „Bajki robotów” dla klasy 6

Instrukcja

1. Przeczytaj bardzo dokładnie teksty i polecenia.
2. W zadaniach z odpowiedziami: A, B, C, D zaznacz znakiem **X jedną poprawną** odpowiedź.
3. Jeżeli się pomylisz, możesz błędną odpowiedź otoczyć kółkiem i zaznaczyć inną.
4. W zadaniach, które wymagają dłuższej odpowiedzi, wpisz ją w wykropkowanych miejscach lub w wyznaczonych polach.

Życzę powodzenia!

Fantazja i nauka

Trzej elektrycerze (fragment)

Żył raz pewien wielki konstruktor-wynalazca, który, nie ustając, wymyślał urządzenia niezwykle i najdziwniejsze stwarzał aparaty. Zbudował był sobie maszynkę-okruszynkę, która pięknie śpiewała i nazwał ją ptaszydło. Pieczętował się sercem śmiałym i każdy atom, który wyszedł spod jego ręki, nosił ów znak, że dziwili się uczeni, odnajdując w widmach atomowych migotliwe serduszka. Zbudował wiele pożytecznych maszyn, wielkich i małych, aż nadszedł go pomysł dziwaczny, aby śmierć z życiem w jedno złączyć i tak dopiąć niemożliwości. Postanowił zbudować istoty rozumne z wody, ale nie tym okropnym sposobem, o którym zaraz pomyślicie. Nie, myśl o ciałach miękkich i mokrych była mu obca, brzydził się jej jak każdy z nas. Zamierzył zbudować istoty prawdziwie piękne i mądre, więc krystaliczne. Wybrał tedy planetę, bardzo od wszystkich słońc oddaloną, z zamrzłego jej oceanu wysiekł góry lodowe i z nich, jak z kryształu górskiego, wyciosał Kryonidów. Zwali się tak, bo tylko w przeraźliwym mrozie istnieć mogli i w pustce bezsłonecznej. Pobudowali też w niedługim czasie miasta i pałace lodowe, a że wszelkie ciepło groziło im zgubą, zorze polarne łapali do wielkich naczyń przezrzystych i nimi oświecali swoje siedziby. Im kto był wśród nich możniejszy, tym więcej miał zórz polarnych, cytrynowych i srebrzystych i żyli sobie szczęśliwie, a że się nie tylko w świetle, ale i w szlachetnych kamieniach kochali, słynęli ze swych klejnotów. Klejnoty te były z zamrożonych gazów cięte i szlifowane. Barwiły im wieczną ich noc, w której, jak duchy uwięzione, płonęły wysmukłe zorze polarne, podobne do zaklętych mgławic w kłodach z kryształu. Niejeden zdobywca kosmiczny chciał osiąść te bogactwa, cała bowiem Kryonia była z największych dali widoczna, migocąc bokami jak klejnot, obracany z wolna na czarnym aksamicie. Przybywali więc awanturnicy na Kryonię, by szczęścia wojennego próbować. Przyleciał na nią elektrycerz Mosiężny, który stapał, jakby dzwon dzwonił, ale zaledwie na lodach nogę postawił, stopiły się od gorąca i runął w otchłań lodowego oceanu, a wody zamknęły się nad nim i, jak owad w bursztynie, w górze lodowej na dnie mórz kryońskich po dzień ostatni spoczywa.

Stanisław Lem, *Bajki robotów*, KAW, Warszawa 1983, s. 7-8

1. Szczególnym osiągnięciem konstruktora było stworzenie istot

- A. myślących i szczęśliwych.
- B. bogatych i walecznych.
- C. odważnych i okrutnych.
- D. pracowitych i zachłannych.

2. Mieszkańcy Kryonii to istoty o ciałach

- A. miękkich i mokrych.
- B. lodowych, krystalicznych.
- C. kwarcowych, ziarnistych.
- D. świetlistych i promieniujących.

3. Największym zagrożeniem dla Kryonidów były

- A. zorze polarne.
- B. ataki wrogów.
- C. inne cywilizacje.
- D. promienie słoneczne.

4. Na Kryonię przybywali śmiałkowie w celu

- A. poznania życia mieszkańców planety.
- B. prowadzenia badań naukowych.
- C. zdobycia bogactw.
- D. odkrycia innych kultur.

5. Po elektrycerzu Mosiężnym na Kryonię przybyli

- A. Nikłowy i Żelazny.
- B. Żelazny i Kwarcowy.
- C. Miedziany i Żelazny.
- D. Kwarcowy i Miedziany.

6. Jaki los spotkał kolejnych elektrycerzy?

- A. Rozwiązali zagadkę Baryona.
- B. Zdobyli skarby Kryonidów.
- C. Podzieli los Mosiężnego.
- D. Zamieszkali na Kryonii.

7. Utwór Lema *Trzej elektrycerze* charakteryzuje

- A. wielowątkowość.
- B. rozbudowana fabuła.
- C. jeden wątek fabularny.
- D. nadmiar epizodów.

8. Narrator opowiadania to

- A. jeden z trzech elektrycerzy.
- B. mieszkaniec Kryonii.
- C. konstruktor – wynalazca.
- D. żaden z bohaterów.

9. Podaj dwa przykłady świadczące o tym, że *Trzej elektrycerze* to opowiadanie fantastycznonaukowe.

.....
.....

10. Wskaż przykład, w którym występują wyłącznie epitety.

- A. zórz polarnych, cytrynowych i srebrzystych
- B. jak duchy uwięzione, płonęły (...) zorze polarne
- C. jak z kryształu górskiego, wyciosał Kryonidów
- D. jak owad w bursztynie, w górze lodowej (...) spoczywa

11. W zdaniu: *Pobudowali w niedługim czasie miasta i pałace lodowe*. określ przypadek i rodzaj gramatyczny podkreślonych wyrazów.

czasie – przypadek; rodzaj
miasta – przypadek; rodzaj

12. W analizowanym wyżej zdaniu nazwij:

- a. rodzaj podmiotu
- b. rodzaj orzeczenia

13. Tytuł opowiadania *Trzej elektrycerze* rozwiń w taki sposób, aby powstały zdania:

- a. pytające
.....
- b. oznajmujące
.....

14. Dopisz nazwy mieszkańców według wzoru.

Wzór: Kryonia – Kryonidzi

Mars –

Ziemia –

Śląsk –

Francja –

Paryż –

15. Skreśl niepotrzebne litery podane w nawiasach.

Do tw(u/ó)rców literat(u/ó)ry fantastycznonaukowej w (E/e)uropie nale(rz/ż)ał Juliusz Verne. W 1870 r. przedstawił w powieści Wok(u/ó)ł Księżycy wyprawę, która wyr(u/ó)szyla w kosmos w pojeździe wyst(sz/rz)elonym z armaty. Pop(ó/u)larna do dziś jest jego powieść W 80 dni dookoła (Ś/ś)wiata. Obecnie taka podró(ż/rz) nie jest rewelacją i nie stanowi (rz/ż)adnych tr(u/ó)dnosci. Pokonanie przest(sz/rz)eni, odkrywanie kosmosu odbywa się na naszych oczach.

Dla wsp(u/ó)łczesnych czytelników szczeg(ó/u)lnie ważną sprawą jest życie na innych (P/p)lanetach i proces przystosowania się człowieka do funkcjonowania w opanowanym przez technikę świecie. W wielu utworach science fiction nie(rz/ż)adko mamy do czynienia z (rz/ż)etelną wiedzą i uzasadnieniem przedstawionych wizji.

16. Napisz ogłoszenie o spotkaniu w Twojej szkole z autorem książek fantastycznych, który przedstawi swoją najnowszą powieść.

[illegible]